

NR. 3 din 20.01.2025

Dlui Eugeniu Rusu,
Director General
Agenției de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală
a Republicii Moldova /AGEPI/
e-mail: office@agepi.gov.md

OBIECȚII

/ la proiectul Actului de control nr. 4/ _____ din _____ 2025 /

Prin prezenta, ca urmare a recepționării proiectului Actului de control nr. 4/ _____ din _____ 2025 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă și a structurii comune de colectare din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) privind controlul general al activității Asociației Obștești Asociația pentru Drepturile la Reproducerea Operelor „ADERO” pentru perioada 23.10.2023 – 31.12.2023, prin prezenta AO ADERO aduce la cunoștință următoarele:

Cu referire la pct. 1, în ceea ce privește *pe parcursul perioadei supuse controlului, nu au fost convocate ședințe ale Adunării Generale*, menționăm că din momentul avizării, pentru lunile noiembrie – decembrie nu a fost necesitatea de a convoca ședințele Adunării Generale.

Cu referire la pct. 2, în ceea ce privește *pe parcursul perioadei supuse controlului nu au fost convocate ședințe ale Consiliului*, menționăm că din momentul avizării, pentru lunile noiembrie – decembrie nu a fost necesitatea de a convoca ședințele Consiliului.

Cu referire la pct. 4, în ceea ce privește *inclusiunea în contractele de mandat de gestiune colectivă a unor clauze cu referire la cuantumul comisionului de gestiune contrar prevederilor art. 98 alin. (3) din Legea nr. 230/2022*, atragem atenția că, contractele de mandat de gestiune colectivă semnate de către AO ADERO cu membrii săi corespund întru-totul normelor Legii nr. 230/2022.

Concretizăm că prevederile legale care prevăd că, comisionul reținut de organizația de gestiune colectivă desemnată colector și de organizațiile beneficiare nu poate depăși cumulativ 30% din sumele repartizate fiecăreia și Comisionul datorat de proprii membri se reține de organizația de gestiune colectivă la momentul efectuării repartiției și nu poate depăși 30% din sumele repartizate individual, sunt respectate de către AO ADERO.

Însă, Legea nr. 230/2022 nimic nu menționează despre cazurile când utilizatorii nu sunt de bunăcredință, iar Organizațiile de Gestiune Colectivă avizate și structura comună de colectare desemnată sunt obligate să încaseze sumele restante prin intermediul instanțelor de judecată. Astfel, în cazul intentării proceselor de judecată, este necesar de achitat suplimentar atât taxa de stat, taxa de timbru, cât și alte cheltuieli de judecată, inclusiv serviciile de asistență juridică oferite de biroul de avocați. Atragem atenția

că Legea nr. 230/2022 nu interzice în astfel de cazuri să fie stabilite alte comisioane rezonabile decât 30%, în scopul apărării intereselor titularilor de drepturi. Aceste sume nu pot fi incluse în bugetul asociației și nici nu pot fi prevăzute prealabil.

Unica soluție posibilă pentru apărarea drepturilor este includerea acestor cheltuieli în conținutul contractului de mandat de gestiune colectivă. În caz contrar, autorul nu va putea autoriza OGC să-i apere drepturile.

De menționat că norma respectivă din contract se aplică numai în cazul încălcării drepturilor de către utilizatorii de rea-credință.

Justificarea altor comisioane rezonabile decât 30%:

1. Legea nu ia în considerare complexitatea și variabilitatea situațiilor specifice gestionării drepturilor de autor și conexe, atunci când utilizatorii sunt de rea-credință și refuză să își îndeplinească obligațiile financiare. Nu se ia în considerare natura situațiilor particulare în care sunt implicate proceduri judiciare, care presupun costuri semnificative, inclusiv taxe de timbru, taxe de stat și costuri pentru asistență juridică. Exemplul clar este compania [REDACTED], cu datorii de milioane de lei către titularii de drepturi, unde numai taxa de stat va fi în jur de 60.000-70.000 lei și plus costul serviciilor de asistență juridică.
2. Plafonul de 30% se aplică doar în cazurile cu utilizatorii de bună-credință: Legea nr. 230/2022 nu interzice comisioane mai mari în cazul în care utilizatorii nu sunt de bună-credință. De fapt, plafonul de 30% este aplicabil în mod clar doar în cazul în care utilizatorii își respectă obligațiile financiare, adică atunci când aceștia achită remunerația pentru utilizarea drepturilor titularilor de drepturi în mod corect și la termen. În schimb, în cazul litigiilor judiciare, în care sunt implicate proceduri legale complexe și utilizatori de rea-credință, organizațiile de gestiune colectivă sunt puse într-o situație în care sunt forțate să investească resurse suplimentare considerabile pentru a apăra drepturile titularilor acestora.
3. Legea nu interzice comisioane suplimentare pentru costurile justificate și documentate: Legea nr. 230/2022 nu interzice explicit stabilirea unui comision mai mare de 30% în cazul în care costurile sunt justificate și documentate corespunzător. În cazul litigiilor complexe, în care organizațiile de gestiune colectivă trebuie să plătească taxe legale, taxe de timbru și să apeleze la servicii juridice profesionale pentru a proteja drepturile titularilor de drepturi, aceste costuri sunt absolut justificate și documentabile. Această practică este conformă cu standardele internaționale și cu realitățile economice ale procesului de apărare a drepturilor autorilor.
4. Costurile pentru serviciile de asistență juridică sunt necesare și documentate: Este important să subliniem că în procesele juridice, costurile pentru asistența juridică, cum ar fi serviciile de avocați, sunt necesare și documentate. Aceste cheltuieli nu sunt opționale și sunt impuse de natura complexă a litigiilor, în special în cazul disputelor legale cu utilizatorii de rea-credință. Aceste costuri pot depăși cu mult limita de 30% stabilită pentru comisioanele de gestiune, iar Legea nr. 230/2022 nu interzice organizațiilor de gestiune colectivă să includă astfel de cheltuieli în comisioanele reținute, atâta timp cât sunt justificate și documentate.
5. Asigurarea protecției adecvate a drepturilor titularilor de drepturi: În mod evident, este necesar de a implementa măsuri eficiente pentru protecția drepturilor titularilor de drepturi în fața

utilizatorilor de rea-credință, excluzând ca organizațiile de gestiune colectivă să suporte povara completă a costurilor legale. Mai mult, titularii de drepturi urmează a fi scutiți de plata taxei de stat în litigiile legate de încălcarea dreptului de autor, în caz contrar, aceste sume sunt o povară uriașă atât pentru autori, cât și pentru organizațiile de gestiune colectivă care-i reprezintă.

6. Necesitatea unui comision mai mare în cazurile de litigii complexe: În fața unor litigii complexe, care durează ani de zile și presupun costuri mari de judecată, stabilirea altor comisioane decât 30% este justificată, având în vedere că aceste costuri sunt inevitabile și sunt parte integrantă a procesului de protecție a drepturilor autorilor. Orice altă abordare ar pune organizațiile de gestiune colectivă în imposibilitatea de a-și îndeplini misiunea de protecție a drepturilor autorilor.
7. Art. 98 alin. (3) din Legea nr. 230/2022 nu interzice costuri suplimentare, doar dacă acestea sunt justificate și documentate. Legea nr. 230/2022 stipulează clar că, comisionul de gestiune colectivă nu poate depăși costurile justificate documentar, adică orice sumă reținută cu titlu de comision trebuie să fie transparentă și clară în ceea ce privește modul în care sunt utilizate veniturile respective.
8. De menționat că taxele de timbru, taxele judiciare, taxele de stat, costurile executorilor judecătorești, expertize, avocați și alte cheltuieli legale sunt inevitabile atunci când drepturile sunt încălcate și este necesar să se recupereze sumele respective prin instanțele de judecată. Aceste cheltuieli sunt imprevizibile și necesare, iar legea nu interzice ca aceste costuri să fie deduse și să justifice o creștere a comisionului, atâta timp cât sunt corect documentate. Costurile respective sunt o consecință directă a procedurilor legale, care sunt necesare pentru a proteja drepturile titularilor în fața abuzurilor sau încălcărilor.
9. Practicile internaționale permit astfel de excepții, iar majoritatea organizațiilor internaționale acceptă un comision mai mare în cazurile de litigii. În multe țări, inclusiv în cele cu o reglementare riguroasă a drepturilor de autor și drepturilor conexe, comisioanele mai mari decât cele stabilite de Adunările Generale ale OGC-lor sunt acceptate atunci când sunt implicate costuri legale imprevizibile. Practicile internaționale, inclusiv în Franța, Statele Unite, Brazilia, Suedia, Danemarca sau alte țări europene, permit creșterea comisionului în cazuri excepționale, cum ar fi litigiile legale.
10. Astfel, excepțiile de la 30% pot fi aplicate în mod legal, atâta timp cât sunt justificate prin documente oficiale, și nu pot fi folosite ca o metodă pentru a impune comisioane exagerate sau necontrolate.

Concluzie: Legea nr. 230/2022 nu interzice stabilirea unor comisioane suplimentare, atâta timp cât aceste cheltuieli sunt justificate și documentate corespunzător. În aceste condiții, comisioanele mai mari de 30% sunt legale și justificabile, fiind necesare pentru protecția drepturilor autorilor. Această practică este în concordanță cu standardele europene și internaționale, precum și cu realitățile economice ale gestionării drepturilor de autor și conexe.

Având în vedere argumentele expuse, considerăm că normele respective din contract sunt în corespundere cu legislația în vigoare și solicităm AGEPI să excludă această presupusă încălcare.

Cu privire la pct. 5, în ceea ce privește *Asigurarea în parte a transparenței activității AO „ADERO” pe pagina web oficială a acesteia, prin nepublicarea integrală a informației specificate la art. 95 alin. (4) din Legea nr. 230/2022 și pct. 16.8 din Statutul AO „ADERO”*, atragem atenția AGEPI că toată informația specificată la art. 95 alin. (4) din Legea nr. 230/2022 și pct. 16.8 din Statutul AO ADERO va fi publicată pe pagina web a AO ADERO, în termen rezonabil.

Cu privire la pct. 6, în ceea ce privește *în perioada supusă controlului, AO „ADERO” a efectuat plăți din suma, disponibilă în cont*, menționăm că sumele de bază datorate pentru anul 2023 au fost încasate pe parcursul anului 2024, inclusiv se vor încasa și în anul 2025.

**Director General
AO ADERO**

